

Lärarhandledning:
SEKULÄR HUMANISM

Författad av Marit Lundgren

Artikelnummer: KU41118

Ämnen: Samhällskunskap/Religion/Historia

Målgrupp: Grundskola åk 7-9, Gymnasiet

Speltid: 8 min

Produktionsår: 2018

B&P
DIGITAL MEDIA
DISTRIBUTION AB

SYNOPSIS:

Ofta när vi pratar om religion så är det kristendom, islam eller kanske judendom som kommer på tal. Men sällan sekulär humanism.

Sekulär humanism är inte en religion men väl en livsåskådning, precis som kristendomen, judendomen och islam. Samtliga religioner är livsåskådningar men alla livsåskådningar är inte en religion.

I den här filmen fokuserar vi på den sekulära humanismen såsom vi tolkar begreppet i Sverige. Den som i Sverige kallar sig humanist behöver nödvändigtvis inte vara sekulär humanist eftersom ordet humanist kan betyda bildningstradition, att vara engagerad i naturvetenskap eller som det vi ska berätta om i den här filmen; namnet på en livsåskådning i sekulär humanism.

INNEHÅLL:

Centralt innehåll

- Det syfte och centrala innehåll från LGR 11 och LGY 11 som matchar filmen.

Frågebanken

- Olika typer av frågor att jobba med i helklass, i grupp eller individuellt.

Övningsbanken

- Länkar och övningar som hjälper dig att jobba vidare med filmens innehåll.

Läroplansmål LGR 11***SKOLANS VÄRDEGRUND OCH UPPDRAG***

I överensstämmelse med den etik som förvalts av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Samhällskunskap

Undervisningen i Samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra.

Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Centralt innehåll som kan kopplas till filmen:***Religion, åk 7-9:***

Sekulära livsåskådningar, till exempel humanism.

Läroplansmål LGR 11***Utdrag ur: Syfte i ämnet Historia***

Historia används för att både påverka samhällsförändringar och skapa olika identiteter. Undervisningen ska därför ge eleverna möjlighet att utveckla förståelse av och värdera hur olika människor och grupper i tid och rum har använt historia, samt möjlighet att reflektera över kulturarvets betydelse för identitets- och verklighetsuppfattning.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Historia

Undervisningen ska stimulera eleverna att reflektera över olika livsfrågor, sin identitet och sitt etiska förhållningssätt.

Frågebanken

Frågor till filmen. Använd i helklass efter filmen, gör som gruppuppgift eller individuellt. Ha gärna frågorna till handa under filmen och anteckna lite så blir det lättare att föra diskussion efteråt.

- Är sekulär humanism en religion. Om inte vad räknas det som?
- Vad är fokus i sekulär humanism?
- Vad trodde Sokrates på när det gällde människan??
- Vad menade Konfucius att samhället skulle vara till för? Diskutera gärna om de olika filosofernas inställningar i klassen.
- De olika religionerna styrde hur människan skulle tänka om naturen, livets mening och människans värde under långa tider? Vad kunde hända om man inte gjorde som de religiösa ledarna sa?
- Erasmus av Rotterdam levde i slutet på 1400-talet under renässansen och skrev en bok. Vad hette den?
- Vad var skillnaden mellan Erasmus och Martin Luthers teorier?
- Vad innebär den naturalistiska verklighetssyn som de sekulära humanisterna valde?
- Vad är viktigt för humanisterna när det gäller mänskliga rättigheter?
- Vilka 5 punkter karakteriserar den sekulära humanismen av?
- Vilka olika former av Humanism finns det?

Faktabanken

Samtidigt som intresset för religion och spiritualitet tycks växa så växer också intresset för en sekulär livssyn som ett alternativ till den religiösa. De nya styrdokumenterna för ämnet religionskunskap i grundskola och gymnasium betonar dessutom tydligare än tidigare att skolan ska hantera de olika uppfattningarna om relationen mellan vetenskap och religion och ge den etiska analysen en större tyngd.

Läs mer: [Föreningen lärare i Religionskunskap. flr.se](http://foreningen.larare.i.religionskunskap.flr.se)

Från och med 2016 likabehandlas gudstjänsten och den sekulära högtidsstunden vid Riksdagens öppnande.

Humanismen kopplas ofta ihop med religioner och ideologier, men kan ses som en självständig livsåskådning. Humanismen menar att människan är unik, har en särställning på jorden, framför allt genom att människans förnuft skiljer henne från andra varelser. Alla människor har lika värde och samma rättigheter. Humanismen är den grund som FN och FN:s deklaration för mänskliga rättigheter vilar på.

http://religionsfroknarna.se/?page_id=240

Övningsbanken

Efter filmen :

Låt eleven först få fundera själv, sen diskutera i smågrupper och avsluta med att grupperna berättar för varandra i klassen.

- Vad har dagens sekulära humanister för kunskapssyn?? Diskutera vad som kan tala för och emot olika hypoteser?
- Humanisterna möts av många okunniga och fördomsfulla anklagelser. Men de föredrar att möta misstro med fakta och anser att vi människor har ett förnuft och en moralisk kompass.

Skriv eller diskutera.

Diskutera

- Diskutera fördelar och nackdelar med att ha olika religioner eller livsåskådningar som vill bestämma hur du ska leva ditt liv och det du gör? Den humanistiska livsåskådningen sätter människan i centrum och de anser att vi själva är ansvariga för varandra och den värld vi lever i.
- Är de mänskliga rättigheterna viktiga i olika religioner/livsåskådningar? Titta närmare på hur kvinnor behandlas i islamistiska länder. Hur många i USA som tror att evolutionsteorin är en bluff. Hur människor tvingas leva i ett kastsystem i Indien. Varför människor dödas pga vidskepliga föreställningar i Afrika. Varför krig genom historien ofta har startat för att en religion ansetts bättre än en annan.
- Hur ska man idag veta vad som är sant eller falskt? Prova att testa olika hypoteser mot varandra genom att titta på vad som talar för eller emot. Är det ett bra sätt att bestämma sig för vad man vill tro på?

Mer om:

Humanismen - So-rummet
Humanismens historia